

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد

- عنوان درس : مراقبت های جامع پرستاری در بخش دیالیز
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر خدایار عشوندی
- ایمیل:
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر علی افشاری
- نوع و میزان واحد به تفکیک: * نظری ۰/۵ واحد عملی واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: پرستاری- کارشناسی پیوسته ترم ۶
- زمان درس: نیمسال دوم ۴۰۵-۱۴۰۴
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری و مامایی
- تعداد دانشجویان: ۷۰ نفر

شرح مختصر درس:

در این واحد درسی روشهای تشخیصی مورد استفاده در تشخیص مشکلات حاد و مزمن عملکرد کلیه، نارسایی حاد و مزمن کلیه و سه روش درمان جایگزینی عملکرد کلیه شامل همودیالیز، دیالیز صفاقی و پیوند کلیه با تاکید بر مراقبتهای پرستاری به فراگیران ارائه می گردد.

اهداف کلی/ محورهای توانمندی:

آشنایی دانشجویان با اصول مراقبت های پرستاری در بخش های مراقبت های ویژه – بخش همودیالیز ، دیالیز صفاقی و پیوند کلیه

اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توانمندی:

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

- ۱- اتیولوژی، پاتوفیزیولوژی و یافته های کلینیکی و پاراکلینیکی نارسایی حاد و مزمن کلیه را شرح دهد.
- ۲- از انواع روشهای درمانی جایگزین کلیه، روش همودیالیز و مراقبت های پرستاری قبل، حین و بعد از دیالیز را توضیح دهد.
- ۳- از انواع روشهای درمانی جایگزین کلیه، روش دیالیز صفاقی، عوارض و مراقبت های آن را شرح دهد.
- ۴- پیوند کلیه و مراقبتهای قبل و بعد از آن را توضیح دهد.

جدول تفصیلی ۴ جلسه آموزشی هر جلسه ۱۲۰ دقیقه

جلسه	هدف اختصاصی عنوان درس	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	مدت زمان	روش ارزشیابی
۱	مروری بر آناتومی سیستم کلیوی مروری بر فیزیولوژی سیستم کلیوی ارزیابی های تشخیصی (شرح حال و معاینات فیزیکی) نارسایی حاد و مزمن کلیه	دانشجویان پس از پایان درس قادر باشند ۱- آناتومی و فیزیولوژی سیستم دفع کلیوی را توضیح دهد ۲- ارزیابی های تشخیصی بیماران با اختلالات کلیوی را شرح دهد ۳- دلایل موثر در بستری شدن بیمار در بخش را نام ببرد ۴- طبقه بندی اختلالات کلیوی را انجام دهد ۵- نیاز های مراقبتی بیماران بستری در بخش را توضیح دهد	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت،	۱۲۰ دقیقه	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهارگزینه‌ای
۲	اصول همودیالیز و راه های دسترسی عروقی	۱. دانشجو بتواند فرایند همودیالیز را با ذکر حداقل سه وظیفه اصلی دستگاه دیالیز (Diffusion, Ultrafiltration, Convection) توضیح دهد. ۲. دانشجو بتواند حداقل دو نوع از راه های دسترسی عروقی (AVF, AVG, CVC) را نام برده و تفاوت های ساختاری و کاربردها را شرح دهد. ۳. دانشجو بتواند با مشاهده تصویر یا بیمار، حداقل سه معیار ارزیابی مناسب بودن یک فیستول شریانی-وریدی (مانند Thrill, bruit, maturity) را تشخیص دهد. ۴. دانشجو بتواند حداقل پنج اقدام پرستاری قبل از شروع همودیالیز (مانند بررسی علائم حیاتی، وزن	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، نقشه مفهومی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تصاویر	۱۲۰ دقیقه	پرسش شفاهی، آزمونک تعیین ریتم

					خشک، ارزیابی دسترسی عروقی، آماده‌سازی مدار) را فهرست کند. ۵. دانشجو بتواند حداقل سه عارضه شایع هنگام همودیالیز (افت فشار، گرفتگی عضلات، واکنش‌های حساسیتی) را بیان کرده و اقدامات پرستاری مناسب در پاسخ به هرکدام را توضیح دهد.		
۳	دیالیز صفاقی	دانشجویان پس از پایان درس قادر باشند : ۱. دانشجو بتواند مکانیسم عملکرد دیالیز صفاقی را با تأکید بر انتشار (Diffusion، اسمز و اولترافیلتراسیون توضیح دهد. ۲. دانشجو بتواند انواع دیالیز صفاقی (CAPD و APD) را نام برده و حداقل دو تفاوت اساسی آن‌ها را بیان کند. ۳. دانشجو بتواند مراحل تعویض مایع در دیالیز صفاقی (تخلیه، پر کردن، زمان ماند) را به ترتیب صحیح شرح دهد. ۴. دانشجو بتواند حداقل چهار اقدام پرستاری جهت پیشگیری از عفونت (به‌ویژه پریتونیت) را فهرست کرده و اهمیت هرکدام را توضیح دهد. ۵. دانشجو بتواند حداقل سه عارضه شایع دیالیز صفاقی (مانند پریتونیت، عفونت محل خروج کاتتر، فتق) را شناسایی کرده و اقدامات پرستاری مناسب را بیان کند.	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، نقشه مفهومی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تصاویر	۱۲۰ دقیقه	پرسش شفاهی، آزمونک
۸	پیوند کلیه	دانشجویان پس از پایان درس قادر باشند دانشجو بتواند اندیکاسیون‌ها و کنترااندیکاسیون‌های اصلی پیوند کلیه را نام برده و حداقل سه مورد	شناختی، عاطفی	سخنرانی، ویدئو، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، اسلاید، نمونه	۱۲۰ دقیقه	تشریح یک مورد عارضه پیس میکر و راهکارها

					<p>از هر کدام را بیان کند.</p> <p>۲. دانشجو بتواند مراحل کلی جراحی پیوند کلیه (آماده‌سازی گیرنده، آناستوموز عروقی، اتصال حالب به مثانه) را به ترتیب صحیح توضیح دهد.</p> <p>۳. دانشجو بتواند اقدامات پرستاری قبل از عمل پیوند کلیه را فهرست کرده و اهمیت هر کدام را توضیح دهد (مانند آماده‌سازی روانی، ارزیابی آزمایش‌ها، تطابق بافتی).</p> <p>۴. دانشجو بتواند مراقبت‌های پرستاری بلافاصله پس از عمل (مانیتورینگ علائم حیاتی، پایش برون‌ده ادراری، ارزیابی علائم رد پیوند) را شرح دهد.</p> <p>۵. دانشجو بتواند حداقل سه عارضه شایع پس از پیوند کلیه (رد حاد، عفونت، عوارض داروهای سرکوب‌کننده ایمنی) را شناسایی کرده و اقدامات پرستاری مرتبط با هر کدام را بیان کند.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

شیوه نمره دهی

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی ^۱	میزان امتیاز از کل
امتحان نهایی	نهایی	امتحان کتبی سوالات تستی - تشریحی، کوتاه پاسخ	۲۰ نمره
مجموع			۲۰ نمره

منابع

- ۱. محمد رضا عسکری. مراقبت‌های پرستاری ویژه در بخش‌های ICU - CCU و دیالیز. ۱۴۰۱
- ۲. مراقبت‌های جامع پرستاری در بخش‌های ویژه ICU, CCU و دیالیز. نویسندگان: سید مسلم مهدی شهری، دکتر احمد علی اسدی نوقابی، شیوا سادات بصام پور، دکتر میترا ذوالفقاری. ۱۳۹۸
-
- منابع برای یافتن مقاله و سایر اطلاعات مفید

- www.nursingconsult.com
- www.international journal of nursing study
- www.critical care nursing.

مقررات کلاس:

- غیبت بیش از دو جلسه ۴ ساعت موجب حذف نمره درس خواهد شد.
- دانشجو باید پنج دقیقه قبل از استاد در کلاس حاضر باشد؛ ورود پس از استاد غیبت محسوب می شود.
- نقش استاد راهنمایی و تسهیل یادگیری است؛ مطالعه قبل از جلسه منابع معرفی شده الزامی است.
- مشارکت فعال در بحث‌ها، انجام تکالیف گروهی و انفرادی در موعد مقرر.
- تلفن همراه در تمام مدت کلاس خاموش و در کیف قرار گیرد.
- آمد و شد غیرضروری در کلاس ممنوع است.
- رعایت اخلاق حرفه‌ای و احترام به اساتید و همکلاسی‌ها الزامی است.